

Діденко Є.О.

Київський національний університет технологій та дизайну

ФУНКЦІОНАЛЬНІ СКЛАДОВІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЇХ СУТНІСТЬ

Анотація Розробка теоретичних аспектів економічної безпеки підприємства передбачає всебічний аналіз існуючих підходів, їх удосконалення на основі визначених недоліків та розробку досі не розглянутих напрямків стосовно даного питання. Дана робота спрямована на визначення функціональних складових економічної безпеки підприємства, а також сутності цих структурних елементів.

Ключові слова: економічна безпека підприємства, функціональні складові, потенціал.

I. Вступ

В попередніх роботах було розглянуто сутність економічної безпеки підприємства, її принципи, головну та функціональні цілі. Але задля розробки методичного підходу щодо визначення рівня економічної безпеки підприємства необхідно з'ясувати напрямки проведення даного аналізу. Цьому значною мірою сприятиме визначення функціональних складових економічної безпеки та, насамперед, їх сутності. Даному питанню присвячена велика кількість наукових праць таких вчених, як: О. Ареф'єва, Т. Кузенко, С. Ілляшенко, В. Шличков, В. Забродський, Н. Капустін, І. Плетнікова, Д. Ковальов, Т. Сухорукова, В. Пономарьов та С. Покропавний.

II. Постановка завдання

Основою дослідження в роботі є аналіз існуючих підходів щодо визначення функціональних складових економічної безпеки підприємства. На основі проведеного аналізу буде запропоноване власне бачення структурних елементів економічної безпеки та їх сутність.

III. Результати

Економічна безпека підприємства складається з низки функціональних елементів. Кожен з вчених визначає різну кількість функціональних складових. Це частково обумовлюється тим, що головна та функціональні цілі зумовлюють формування необхідних структуроутворюючих елементів і загальної схеми організації економічної безпеки.

Такі вітчизняні дослідники, як В. Забродський, Н. Капустін, І. Плетнікова, С. Покропавний розглядають підприємство як багатофункціональну виробничо-господарську систему з виділенням таких функціональних складових економічної безпеки: фінансової, інтелектуальної, кадрової, техніко-технологічної, політико-правової, екологічної, інформаційної та силової (див. рис. 1)

Рис.1 Функціональні складові економічної безпеки підприємства

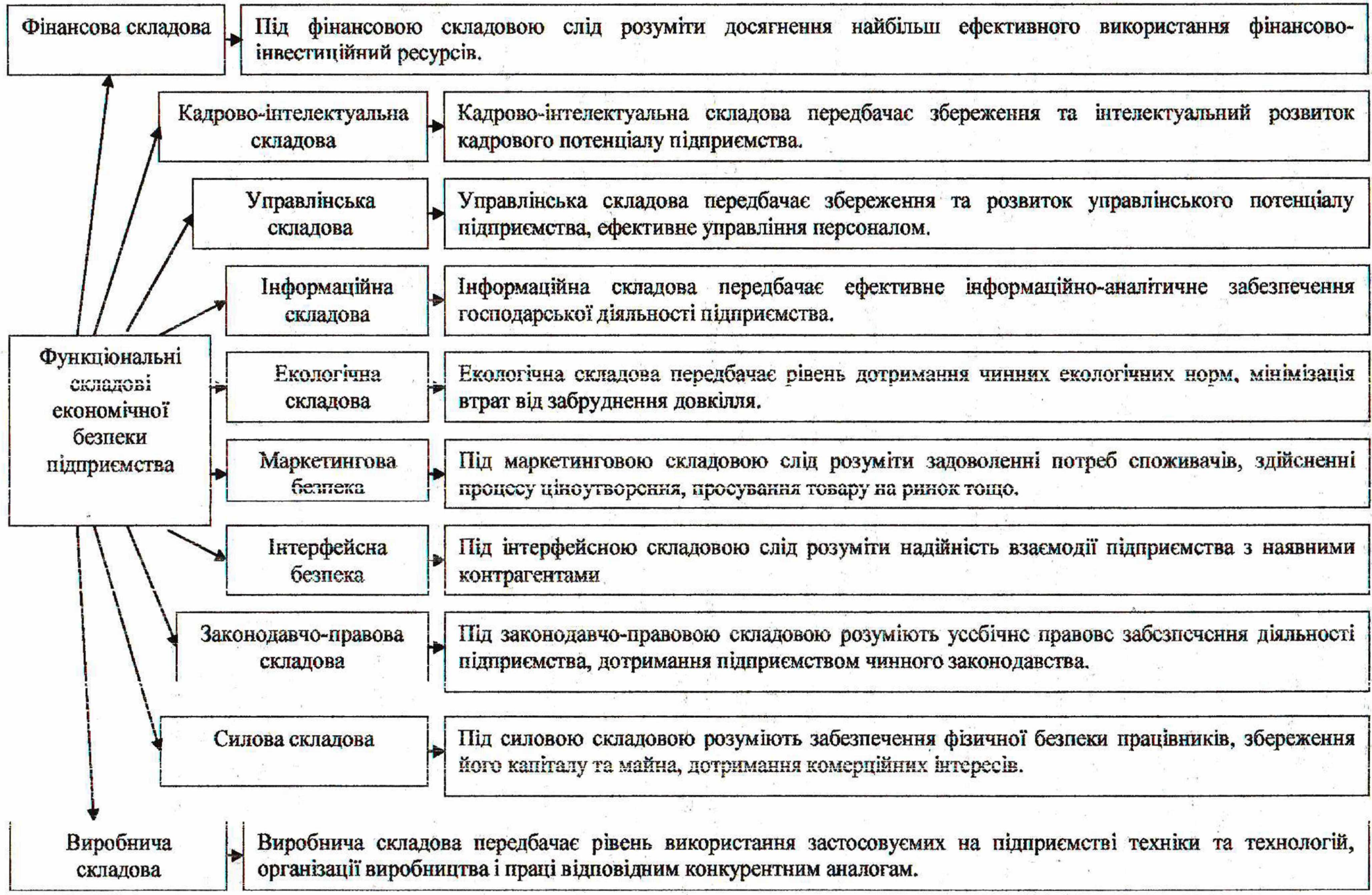

Рис.2 Функціональні складові економічної безпеки підприємства з урахуванням недоліків.

[1, 2, 3]. Дана класифікація складових економічної безпеки підприємства являється найбільш розповсюдженою серед економістів, що займаються даною проблематикою.

В свою чергу такої ж постановки проблеми дотримуються Д. Ковальов та Т. Сухорукова, які виділяють ще додатково ресурсну та соціальну підсистеми економічної безпеки [1, 3].

В.В Шличков вважає, що економічна безпека підприємства в свою чергу містить у собі фінансову, інтелектуальну, кадрову, технологічну, правову, екологічну, інформаційну, силову складові та додає до них ринкову та інтерфейсну складові [1, 3]. Остання характеризує надійність взаємодії з економічними контрагентами підприємства. Забезпечення економічної безпеки припускає виділення, аналіз та оцінку існуючих загроз за кожною із функціональних складових і розробку на їхній основі системи протидіючих і попереджувальних заходів.

Серед функціональних складових С. Ілляшенко виділяє дещо інші складові: фінансової, ринкової, інтерфейсної, інтелектуальної, кадрової, технологічної, правової, екологічної, інформаційної та силової.

Ареф'єва О.В. та Кузенко Т.Б. в свою чергу виділяють такі функціональні складові економічної безпеки, як: фінансова, інтелектуальна, техніко-технологічна, політико-правова, ресурсна, екологічна, соціальна, інформаційна, силова та безпека праці [3].

Як бачимо, існують певні відмінності у розподілі економічної безпеки підприємства складові. З одного боку, це можна пояснити тим, що перша група науковців в деякій мірі проводить дроблення певних складових на додаткові елементи, а друга група науковців проводить більше узагальнення.

Відповідно до проведеного аналізу надамо власне бачення класифікації складових економічної безпеки підприємства (див. рис. 2).

Вище наведена система функціональних складових економічної безпеки підприємства побудована на основі поєднання вже існуючих класифікацій та частковим їх доповненням.

IV. Висновки

Як бачимо, система функціональних елементів економічної безпеки частково відрізняється від вже існуючих підходів. На основі запропонованої сутності функціональних складових економічної безпеки можна проводити розробку детального методичного підходу щодо аналізу її рівня за розглянутими елементами.

Література

1. Г.В. Козаченко, В.П. Пономарьов, О.М. Ляшенко. Економічна безпека підприємства: сутність та механізм забезпечення: Монографія. – К.: Лібра, 2003. – 280 с.
2. Економіка підприємства: Підручник / За заг. ред. С.Ф. Покропивного. – Вид. 2-ге, перероб. та доп. – К.: КНЕУ, 2001.
3. Планування економічної безпеки підприємства / О.В. Ареф'єва, Т.Б. Кузенко. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2004.